

Denmark, kancelli

KANCELLIETS BREVBØGER

VEDRØRENDE DANMARKS INDRE FORHOLD

I UDDRAAG

UDGIVET VED

L. LAURSEN

AF

RIGSBANKIVET.

1888—1892.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS C. A. REITZEL.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICH
AARHUS.

1908.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1584 - 1588.

Årstal 1587, Dato 20/3, Side 686-687

20. Marts (Havreballegaard).

— Til Moritz Stygge, Landsdommer i Nørrejylland, og Niels Skram, Embedsmand paa Dronningborg. Da Christoffer Parsberg til Huiderup har begæret noget til Hald Slot, Mariagger Kloster, Viborg Kapitel og St. Hans Kloster hørende Gods i Nørliung Herred, nemlig 7 Gaarde i Rødning By og Sogn, Gaarden Klaris i Rødning Sogn, 1 Gaard i Ingestrup, Kronens Herlighed i 1 Kirkegaard i Pederstrup By og Sogn, 2 Gaarde i Vammen By og Sogn, 1 Gaard og Kronens Herlighed i 1 Kirkegaard i Kuorning til Mageskifte for 5 Gaarde i Lahum¹ i Smollerup Sogn, 1 Gaard i Kobberup By og Sogn, 4 Gaarde i Thaastum, 1 Gaard i Bierret i Ginding Herred og 1 Gaard i Borring af hans og hans Hustrus² Arvegøds, skulle de med det første besigte begge Parters Gods og udlægge særskilt

Vederlag til hvert Len og Viborg Kapitel. udlægge Christoffer Parsberg yderligere Fyldest af Kronens Gods i Nørliung Herred, hvis hans ovennævnte Gods er bedre end Kronens, dog paa Steder, hvor det kan undværes, og indsende Besigtelsen. J. T. 3, 148.

² Dorothea Munk.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1603 - 1608.

Årstal 1604, Dato 26/5, Side 174

26. Maj (Kbhvn.).

— Forleningsbrev for Toste Andersen i Løfvel, Herredsfoged i Nørliung Herred, paa Kronens Part af Korn-tienden af Løfvel Sogn, kvit og frit. J. R. 6, 257 b.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1603 - 1608.

Årstal 1606, Dato 24/3, Side 394-395

24. Marts (Kbhvn.).

— Miss. til Christiern Holck. Han har indberettet, at Finds Herreds. Nørlungs Herreds og Melsum Herreds Ting i Hald Len ligge meget ubelejligt for den største Part af Herredsmændene, der skulle søge dem, fordi de i sin Tid ere lagte meget afsides og ikke midt i Herredet, som det burde sig. Det befales ham i den Anledning at tage nogle af de fornemste og ældste Mænd i Herrederne til sig og i Forening med dem nøje overveje og undersøge, hvorhen Tingene bekvemmest kunne flyttes, til et Sted midt i Herredet, hvor de ikke ere til mere Fordel eller Besværing for den ene end for den anden. Han skal siden henlægge Tingene til disse Steder og befale Bønderne at søge deres Ret paa disse Steder. J. T. 5, 286 b.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1603 - 1608.

Årstal 1607, Dato 22/7, Side 606

22. Juli (Kbhvn.). Forleningsbrev for Christian Holck, Embedsmand paa Hald Slot, paa det Brokorn, som oppebæres til Semeste, Løvel, Skinders og Langveile Broer i Halds Len. Han skal tjene Riget med 2 geruste Heste deraf og være forpligtet til at holde Broerne i Stand med god Bygning, godt Tømmer, Bulfjæl, Rækker ved begge Sider og Vaser ved Enderne, saa den vejfarende Mand uden Fare kan komme derover. Lider nogen Skade ved hans Forsømmelse, vil han komme til at staa Kongen til Rette derfor. Det befales Bønderne at svare Brokornet til Christian Holck til den sædvanlige Tid. J. R. 6, 358.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1609 - 1615.

Årstal 1610, Dato 26/5, Side 254

26. Maj (Kbhvn.).

— Miss. til Christen Holck. Kongen har bragt i Erfaring, at et til Hersum Kirke liggende Kirkebol i Pederstrup er sat for højt i Landgilde, saa det er at formode, at Kirken ikke vil kunne blive ved med at faa sin Landgilde af det, medmindre denne bliver nedsat noget. Da Kongen endvidere erfarer, at Lodsejerne til Byen have maattet bevilge Afslag paa det Gods, de have i Byen, for at det ikke skulde blive øde, skal Christen Holck afkorte 15 Skpr. Rug i Bolets Landgilde til Kirken og lade Kirkebogen forandre i Overensstemmelse hermed. J. T. 5, 516.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1609 - 1615.

Årstal 1612, Dato 13/4, Side 490

13. April (Kbhvn.). Forleningsbrev, fra 1. Maj 1612 at regne, for Knud Gyldenstjerne Axelsen til Tim paa Hald Slot og Medelsom Herred (ligelydende med Forleningsbrevet af 4. April 1611 for Keld Krabbe, naar undtages, at Knud Gyldenstjerne skal gøre Regnskab for alt Sund- og Brokorn i Lenet, der skal tilfalde Kongen alene). J. R. 6, 516.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1609 - 1615.

Årstal 1614, Dato 18/6, Side 713

18. Juni (Kbhvn.). Miss. til Knudt Gyldenstjerne Axelsen om at lægge Kronens Part af Løfvel Sognetiende, som Tøste Andersen var forlenet med, ind under Lenet [Hald]. Udt. i J. T. 6, 112.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1616 - 1620.

Årstal 1617, Dato 22/2, Side 144-145

22. Febr. (—).

— Aab. Brev til de Bønder, der ligge til Løfvel Præbende i Viborg Domkirke, som Mogens Godske til Liemark er forlenet med. at de skulle gøre ham Ægt og Arbejde, ligesom de og deres Formænd fra Arilds Tid af have gjort, og hjælpe ham med at drive Avlen til den Gaard i Løfvel, som han med Kongens Bevilling bor paa, indtil han efterhaanden igen kan faa sin Residens genopbygget; dog maa han ikke besvære dem til Upligt med Avlen, saa de af den Grund blive forhindrede i at drive deres egen Avl. J. R. 7, 144.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1616 - 1620.

Årstal 1620, Dato 13/2, Side 772 - 773

13. Febr. (Frederiksborg). Miss. til Knud Gyldenstjerne og Bispen i Viborg. Da Kongen har bevilget, at Thøsted i Løfvel maa indtages i Hospitalet i Viborg, skulle de, naar de besøges med dette Brev, give Hospitalsforstanderen Ordre til

at indtage ham i Hospitalet og forholde sig mod ham som mod andre Hospitalslemmer. J. T. 7, 12.

22. Marts (Kbhvn.).

— Miss. til Hr. Jørgen Skeel, Knud Gyldenstjerne, Gundi Lange og Tønne Friis. Da Kongen vil lade de 3 jyske Kompagnier, der holdes af Adelenes Jordegods og Lenene, dele i 6 Parter, skulle de dele hvert Kompagni i 2 lige store Dele og forordne følgende Officerer under hvert Kompagni: for den ene Aarhus Fane skal Hr. Jørgen Skeel, Embedsmand paa Kalø, være Ritmester, Anders Friis, Embedsmand paa Segelstrup, Løjtnant, og Tyge Brahe, Embedsmand paa Skivehus, Fændrik; for den anden Aarhus Fane skal Reinholt Heidenstrup, Embedsmand paa Stiernholm, være Ritmester, Jens Juel til Lindberg Løjtnant og Niels Friis til Farskouf Fændrik; for den ene Riber Fane skal Knud Gyldenstjerne, Embedsmand paa Hald, være Ritmester, Tønne Friis, Embedsmand paa Aalborghus, Løjtnant og Peder Lange til Kiergaardt Fændrik; for den anden Riber Fane skal Niels Sehested være Ritmester, Jens Høg til Vang Løjtnant og Verner Parsberg til Sædal Fændrik; for den ene Aalborg Fane skal Oluf Parsberg, Embedsmand paa Ørum Slot, være Ritmester, Jørgen Arenfeldt til Vorgaard Løjtnant og Falk Gjøe til Brodskouf Fændrik; for den anden Aalborg Fane skal Jørgen Grubbe, Befalingsmand i Halsted Kloster, være Ritmester, Ifver Dyre til Hvidstedgaard Løjtnant og Niels Arenfeldt til Knifholt Fændrik. De skulle snarest erklære sig om, hvor stærkt hvert Kompagni kan blive. J. T. 7, 251. K.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1624 - 1626.

Årstal 1626, Dato 5/6, Side 706

5. Juni (Koldinghus). Miss. til Knud Gyldenstjerne. Da der endnu mangler meget paa Løfvel Bro, befales det ham at lade gøre endnu et Stykke Bro og lade Herredsmændene fylde mellem Broerne, saa den rejsende Mand Sommer og Vinter uden Besvær kan komme frem der. J. T. 8, 54.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1624 - 1626.

Årstal 1626, Dato 10/6, Side 711

10. Juni (Koldinghus).

— Livsbrev for Oluf Parsberg til Jernet, Befalingsmand paa Dronningborg Slot, paa Kirkens Part af Korntienden af Røeding Sogn i Nørbling Herred, hvoraf der aarlig skal svares 6 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg, Kirkens Part af Korntienden af Løfvel Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 16 Boskpr. Rug og 8 Boskpr. Byg, og Kirkens Part af Korntienden af Pienstrup¹ Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 3 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg, hvilke 3 Tiender Knud Gyldenstjerne til Tim, Befalingsmand paa Hald Slot, har fæstet til Fru Dorrette Munk, Christoffer Parsberg til Sødals Enke, paa Livstid, at tiltræde efter Moderens, Fru Dorrette Munks Død, medmindre Kongen bliver til Sinds selv at ville bruge dem til sine Lade-gaarde, i hvilket Tilfælde den udgivne Indfæstning skal betales tilbage. Han skal svare en rimelig Indfæstning og sædvanlig Afgift. J. R. 8, 114. K.

¹ Pederstrup, Nørlyng H.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1627 - 1629.

Årstal 1627, Dato 12/4, Side 55-56

12. April (Kbhvn.).

— Miss. til Knud Gyldenstjerne, Christoffer Gersdorff, Niels Krag og Erik Juel. Knud Gyldenstjerne til Timb, Embedsmand paa Hald Slot, har berettet, at en Bro i Lenet, Løfvel Bro, er meget bygfældig og maa istandsættes, hvorfor han har begæret, at Kronens Tjenere i de tilstødende Herreder maa føre Sand, Grud¹ og Sten dertil, da Kronen tager Brokorn deraf og derfor skal vedligeholde den. De skal snarest besigtige Løfvel Bro og anordne, fra hvilke Herreder Kronens Tjenere skal istandsætte Broen. J. T. 8, 115.

¹ Grus.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1630 - 1632.

Årstal 1630, Dato 22/1, Side 34

22. Jan. (Kbhvn.).

— Livsbrev for Verner Parsberg til Sødal, Sekretær, paa Kirkens Part af Korntienden af Røding Sogn i Nørlyng Herred, hvoraf der aarlig til Kirkeværgerne skal svares 6 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg, Kirkens Part af Korntienden af Løfvæls Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 16 Byskpr. Rug og 8 Byskpr. Byg, og Kirkens Part af Korntienden af Pierstrup¹ Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 3 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg, hvilke 3 Tiender Knud Gyldenstjerne til Timb, Embedsmand paa Hald Slot, for nogen Tid siden har fæstet til Fru Dorrette Munk, Christoffer Parsberg til Siødals Enke, paa Livstid, at tiltræde efter Moderens, Fru Dorrette Munks Død, medmindre Kongen bliver til Sinds selv at ville bruge dem til sin Ladegaard, i hvilket Tilfælde den udgivne Indfæstning skal betaales tilbage. Han skal svare en rimelig Indfæstning og sædvanlig Afgift. J. R. 8, 226 b.

¹ Pederstrup, Nørlyng H.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1630 - 1632.

Årstal 1631, Dato 25/2, Side 390

25. Febr. (Frederiksborg).

— Miss. til Knud Gyldenstjerne. M. Peder Pedersen, Sognepræst til Sortebrødre Sogn i Viborg, har paa Grund af sit Kalds Ringhed og den af de kejserslige anrettede Overvold og Skade andraget om at faa bevilget Kronens Part af Korntienden af Løvel Sogn i Nørlyng Herred, som kun er ringe og hidtil er blevet ydet i Kærven til Hald Slot. Adressaterne skal snarest til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt denne Tiende kan undværes fra Slottet, og om Sagen iøvrigt. J. T. 8, 305.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1633 - 1634.

Årstal 1633, Dato 12/12, Side 367

12. Dec. (Skanderborg). Miss. til Hr. Knud Gyldenstjerne og Dr. Hans Vandal. Hr. Peder Jensen, Kapellan i Røding, har berettet, at han paa Grund af Alder og Skrøbelighed ikke længer kan forestaa samme Bestilling, og har begæret at faa noget at leve af. De skal overveje, ved hvilke Midler nævnte Hr. Peder kan blive hjulpet og faa noget til sit Livsophold, saa længe han lever, og snarest indsende Erklæring derom til Kongen. J. T. 8, 564.

27. Marts (Skanderborg). Miss. til Hr. Knud Gyldenstjerne. Af hans til Kancelliet fremsendte Indlæg fremgaar det, at der til Bispens Residens i Viborg, der nu skal genopbygges fra ny, behøves Vinduer, Vindueskarme, Beslag paa Døre, Dørhængsler, Bryggeredskaber og panelede Lister paa Væggene, at der skal bruges Stenpikkere, som kan lægge Gaarden, og at der behøves Lægtesøm, Loftssøm og hvad andet der ellers er fornødent. Han skal lade dette forfærdige og for den billigst mulige Pris købe ovennævnte Ting, hvor de er bedst at faa, og siden føre det til Regnskab. J. T. 9, 88 b.

— Miss. til Holger Rosenkrantz [Gulland]. Da Bispens Residens i Viborg er ganske forfalden, saa at det er nødvendigt at genopbygge den fra ny, hvortil der behøves en Del Tømmer, skal Adressaten, naar der sker Henvendelse til ham hermed, lade Hr. Knud Gyldenstjerne til Tim, Embedsmand paa Hald Slot, til Genopbyggelse af Bispens Residens faa følgende Tømmer: $5\frac{1}{2}$ Tylt 16 Alens Bjælker, $5\frac{1}{2}$ Tylt 12 Alens Træer, 2 Tylter 10 Alens Træer og 2 Tylter 7 Alens Træer. Sk. T. 6, 57 b.

— Miss. til Gabriel Kruse [Mariager Kloster] om at lade Hr. Knud Gyldenstjerne faa 120 Læster Kalk til Reparation af Bispens Residens i Viborg. Udt. i J. T. 9, 87 b.

— Miss. til Kapitlet i Viborg. Da det berettes, at der til Opførelsen af Bispens Residens i Viborg udkræves et stort Arbejde af Folk, Heste og Vogne baade med at lade samme Plads rydde og med at føre Sten, Kalk og Tømmer dertil, og da Kronens Bønder dér omkring i Herredet [Nørlyng] er faa og

forarmede, saa at de ikke er i Stand til alene at gøre dette Arbejde, anmodes Kapitlet om at bevilge, at dets Bønder maa¹ rydde Pladsen til Residensen, føre Grund og Sten fra Nedbrydningen derfra og fremføre Tømmer, Kalk og Sten til Residensens Opbyggelse. J. T. 9, 89.

¹ Stedet er forskrevet i J. T. Meningen maa dog være som ovfr.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1633 - 1634.

Årstal 1634, Dato 31/3, Side 553

31. Marts (Skanderborg). Miss. til Hr. Knud Gyldenstjerne om at lade Fru Ide Lange, Jens Juels Enke, for Betaling faa 2 Stkr. Storvildt og 4 Raadyr til hendes Mands Begravelse. Udt. i J. T. 9, 92 b.

— Miss. til samme og Bispen i Viborg [Dr. Hans Vandal]. Sognemændene i Pierstrup Sogn i Nørlyng Herred i Halds Len har berettet, at deres Sognekirke er meget forfalden, og at dens Indkomst ikke er tilstrækkelig til at reparere den for. Adressaterne skal optænke Midler til at lade den reparere og det med det allerførste, da den daglig forværres og der siden behøves desto større Bekostning dertil. J. T. 9, 93.

paa deres Landgilde aarlig eftergivet 9 Skpr. Malt af deres Hestegæsteri; Niels Vogensen i Helstrup faar 1 Aars Landgilde eftergivet; Chresten Rodskof i Helsted, hvis Gaard er brændt, fritages for 1 Aars Landgilde foruden det tidligere bevilgede Aar; Christen Pofvelsen og Dorette Rasmusdatter i Lind, Anders Jensen, Søfren Andersen og Oluf Bentsen¹ hver $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde; Jacob Nielsen, Jens Nielsen og Peder Gregersen i Vorning, hvis Gaarde for nogen Tid siden er brændt, yderligere $1\frac{1}{2}$ Aars Frihed hver foruden det ene Aars Frihed, som de tilforn har faaet; Knud Nielsen i Øster Velling, hvis Gaard er ganske forarmet og øde, faar 1 Aars Landgilde; alle Meilbye Mænd faar bevilget $\frac{1}{2}$ Aars Frihed for Landgilde, undtagen Anders Olsen, Peder Mortensen, Peder Lassen, Chresten Prang og Jens Andersen; Maren Villemisdatter i Aarup, der er ganske forarmet, faar $1\frac{1}{2}$ Aars Frihed paa hendes Landgilde; Søfren Jensen i Stongerom² 1 Aars Frihed; Dorette Mortensdatter og Anne Jensdatter i Asferig for deres Armods Skyld, Kirsten Andersdatter i Haritsløf, Kield Olsen og Las Søfrensen i Thanumb³ hver $\frac{1}{2}$ Aars Frihed; Chresten Nielsen i Krestrup⁴, Kirsten Rasmusdatter i Helstrup, Peder Mickelsen i Haritsløf og Las Nielsen i Vestrup hver 1 Aars Frihed for Landgilde; Niels Pofvelsen i Ofver Hornbeck faar bevilget et Afslag paa 1 Fjerd. Smør i indeværende Aars Landgilde; Niels Jensen i Lemb, som kom til en øde Gaard, og Birgitte Chrestensdatter i Faarup hver $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde; Chresten Pedersen og Anders Chrestensen i Hald 1 Aars Landgilde; Chresten Søfrensen i Handest og Chresten Færgemand i Miellerup hver $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde; Jens Jensen i Asferig, Bartholomæus Joensen i Albeck, Lauge Chrestensen i Helsted, Las Nielsen og Niels Jensen i Sønder Onsild hver 1 Aars Afslag; Peder Andersen i Dyrbye $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde; alle Saal Mænd, om hvilke Adressaten beretter, at de er for højt skyldsats i Smørlandgilden, faar bevilget et Afslag af 1 Otting Smør for hver Gaard; Peder Jensen i Tierbye, Jens Søfrensen i Tanumb, Las Lauretsen og Mats Søfrensen i Ederup hver 1 Aars

¹ J. T. har intet Stednavn for dem; efter Lensregnskabet laa deres Gaarde i Lindbjærg, Støvring H. ² Stangerum, Dalbyover S., Gerlev H. ³ Taanum, Sønderlyng H. ⁴ Kristrup, Sønderhald H.

Landgilde; Maren Pedersdatter i Ederup $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde; alle Nør Onsild Mænd fritages for Halvdelen af den Tiende, som de resterer med for 1629, da de er meget forarmede; Jens Andersen i Saal, Jørgen Let og Bartemeus i Thastrup¹, Terckel Jensen i Sael og Søfren Nielsen i Hvosløf hver 1 Aars Landgilde; Fersløf Mickelsen og Jens Pedersen i Nør Onsild og Niels Nielsen og Peder Pedersen² hver $\frac{1}{2}$ Aars Landgilde. Otte Marsvin skal lade disse Bønder være forskaanet for den ovenfor angivne Landgilde og føre det til Regnskab. J. T. 9, 93 b.

¹ Efter Lensregnskabet: Jørgen Pedersen Let og Bartolomæus Jensen i Tostrup (Velle S., Hovlbjærg H.). ² Det angives ikke, hvor disse bor.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1637 - 1639.

Årstal 1637, Dato 14/5, Side 109-110

14. Maj (Kbhvn.).

— Aab. Brev, hvorved Verner Parsberg til Sødal faar Bevilling paa, at hans Kannikebønder i Løfvel og Perstrup og de, som han faar til sit Kannikedømme under Viborg Kapitel, herefter skal gøre Ægt og Arbejde, ligesom hans egne Bønder, med Pløjning, Møgagen, Tørveskær, Lyngslet, Høbjærgning og anden Høstgerning til en Gaard, kaldet Vraa, i Nørrejylland, som han har tilforhandlet sig, paa hvilken han holder Avl og som ligger næst op til hans Kanniketjeneres Mark. J. R. 9, 254 b.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1637 - 1639.

Årstal 1638, Dato 22/2, Side 321

22. Febr. (Haderslev).

— Miss. til Kapitlet i Viborg. Løvel Mænd klager i medfølgende Supplikation over, at Verner Parsberg til Sødal besværer dem med Ægter og Arbejde over deres Evne, siden Kongen har bevilget ham, at forskrevne Løvel Mænd maatte gøre Ægt og Arbejde til hans Gaard Vraa lige med hans egne² Bønder. Kapitlet skal forordne, at de foruden den Tjeneste og Rettighed, som de fra Arilds Tid har givet til Kannedømmet, efter Kongens Benaadningsbrev gør noget vist Ægt og Arbejde til hans Gaard Vraa, saa meget som de kan taale. Den Forfølgning, som han har begyndt imod dem, fordi de ikke har villet age Møg til hans Gaard Vraa, skal han lade falde og eftergive dem. J. T. 9, 496.

² Det er tvivlsomt, om dette er rigtigt. J. T. har: affue, hvilket kan være Fejlskrift for: Arve- eller egne.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1637 - 1639.

Årstal 1639, Dato 7/6, Side 844-845

7. Juni (Kbhvn.).

— Miss. til Verner Parsberg paa Sodal. Niels Munk, Kaptejn, har berettet, at hans to fattige, umyndige Børn efter den almægtige Guds Tilladelse af et sammenrottet

Parti Troldfolk er blevet forgjort, saa at de daglig plages af den onde Aand, og at han har fængslet en Del af disse Folk, som har vedgaaet Gerningen og har udlagt andre, som har været med i samme ukristelige og uhyrlige Gerning, iblandt andre en Kvindeperson, ved Navn Kirsten Andersdatter, som for kort Tid siden er draget til Adressatens Stavn i Løfle¹. Adressaten skal, naar der sker Henvendelse til ham hermed, lade samme Kvindfolk paagribe og fængsle, tage Dom over hende efter de rigtige Vidnesbyrd, som Niels Munk erhverver over hende, og lade ske Eksekution eller lade hende være Niels Munk følgagtig. J. T. 10, 103 b. K.

7. Juni (Kbhvn.). Lignende Miss. til Jørgen Seefeld om Niels Munks Beretning om hans to Børn, der er forgjort og om Fængslingen af en Del Folk. Disse har upint til Ting udlagt nogle af Kronens Bønder i Halds Len [som Medskyldige], nemlig Anders Christensen i Fusøer, hans Hustru Mette Pedersdatter, hans Søn Christen Andersen og 2 Døtre Karen Andersdatter og Maren Andersdatter. Jørgen Seefeld skal, naar der sker Henvendelse til ham hermed, straks lade Anders Christensen, hans Hustru Mette Pedersdatter, hans Søn Christen Andersen og den ene Datter paagribe, fængsle og holde velforvaret, tage Dom over dem, efter hvad rigtige Vidnesbyrd Niels Munk kan erhverve over dem, og derefter lade ske Eksekution. Den anden Datter Maren Andersdatter, som berettes kun at være 9 Aar gammel, skal han straks sende til Tugthuset med en sikker Karl. Dersom flere i hans Len udlægges og han [Niels Munk] begærer, at de skal hæftes, skal Adressaten ogsaa lade dem anholde, tiltale og straffe, om de findes skyldige, og ogsaa ellers hjælpe Niels Munk til, at saadan ukristelig og uhyrlig Gerning kan blive straffet. J. T. 10, 104. K.

¹ Løvel, Nørlyng H., Anneks til Rødding S., hvori Sodal ligger.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1637 - 1639.

Årstal 1639, Dato 12/9, Side 891-892

12. Sept. (—).

— Oprejsningsbrev for Fru Dorethe Munk til Sødal, Christoffer Parsbergs Enke, til, som om Gerningen nylig var sket, at genoptage og rejse Paatale i følgende Sag vedrørende hendes Foged Jens Christensen: Denne var den 12. Marts sidstforleden paa Nørlyng Herreds Ting i Halds Len i Jylland, hvor han paa hendes Vegne havde noget at bestille i

Retten. Han blev da her af en Mand, ved Navn Christen Christensen, i Lindumb overfaldet med utilberlige Ord og udæsket med Spyd og Værge, og da han stod for Retten og begærede Fred af Herredsfogden Peder Christensen i Aggerslef¹, afviste Herredsfogden Dorte Munks Foged, stødte ham med et Værge for Hovedet og gjorde Saar og Skade dermed, som det bevises ved Synsvidner og adskillige Vidner. Siden har Fru Dorte Munk overbevist fornævnte Christen Christensen og Herredsfogden om denne deres ulovlige Gerning med Vidner og forfulgt dem med Tingfred², men de er begge blevet svoret kvit af Nævningene. Derefter har hun indstævnet begge forskrevne Nævningers Ed til Viborg Landsting for Landsdommeren, hvor da den, som forskrevne Christen Christensen var med, blev svoret kvit og kendt magtesløs, de Vidner, Syn og Klager mod Herredsfogden, som Fru Dorethe Munk havde erhvervet, underkendt af Landsdommeren, Herredsfogden frikendt og hans Vidner fundet ved Magt, af den Aarsag, at Landsdommeren betragtede hendes Vidner som Bagvidner³, da de ikke er erhvervet for Nævningers Ed, som de burde. Hun mener tværtimod at kunne bevise dette og har derfor begæret dette Oprejsningsbrev. J. R. 9, 408 b.

¹ Fejlskrift for Agerskov.

² D. v. s. for Krænkelse af Tingfreden.

³ Vidner, der føres for sent og derfor er ugyldige.

1643

25. Okt. (Odense).

— Miss. til Jørgen Sefeld. Verner Parsbjerg til Sødal har for nogen Tid siden faaet Kongens Befaling om, at de Bønder og Tjenere, som ligger til Løfvel Præbende, som han er forlenet med, skulde være Verner Parsbjergs Tjenere, der ligger til hans Gaard Sødal, behjælpelige med det Arbejde, som det der er fornødent at forrette. Da Kongen erfarer, at Løfvls Præbendetjenere anstiller sig meget modvillige mod Verner Parsbjerg og ikke vil udføre det paalagte Arbejde til Sødal, medmindre han for dette Arbejde vil give dem Spise og Fodring til deres Kvæg, paalægger han Jørgen Sefeld, at han strengeligt og alvorligt tilholder fornævnte Løfvel Præbendetjenere, at de retter sig efter Kongens Brev om, at de skal gøre Arbejde til Verner Parsbjergs Gaard Sødal. Og hvis de herefter stadig er modvillige, skal han tiltale dem for det, faa Dom over dem og sende dem til Bremerholm. J. T. 11, 81. Indl. 20/8.

side 607

1643

—² (Hadersløf). Aab. Brev. Verner Parsbjerg til Sødahl, Kannerik i Viborg, har for nogen Tid siden faaet Kongens Bevilling til, at hans Kanniketjenere i Løfvel skulde gøre Ægt og Arbejde til hans Gaard Sødahl ligesom hans andre Tjenere. Nu foregives en Del af samme Løfvel Tjenere at være modvillige og overhørigte til at efterkomme Kongens Bevilling. Kongen befaler derfor de af Løfvels Tjenere, som tilhører Verner Pasberg paa Viborg Kapitels Vegne, at de efterkommer den Bevilling, Kongen har tildelt ham. Skulde de findes modvillige og genstridige fremdeles, skal de tiltales og straffes med Jern paa Bremmerholm. J. T. 10, 343 b. K. Indl. 25/8.

Side 618

² Indført efter 23. Nov.

KOPI FRA:

KANCELLIETS BREVBØGER 1649.

Årstal 1649, Dato 27/11, Side 273-74

27. nov. (Kbh.) Ms. til hr. Frands Pogwisch. Han har andraget, at han på kongens behag med arvingerne efter den afd. bonde på Mors, som havde fortiet sin formue, da det var pålagt at svare 2 af hver 100 rd. på rente, har akkorderet om 1.000 rd. til kongen for forseelsen. Kongen godkender akkorden. Desuden har FP givet til kende, at 3 broer i hans len, Løvel bro, Simested bro og Langvejle bro, er meget brøstfældige. Han skal lade dem reparere på kongens vegne, da denne har brokoret af dem, dog med mindst mulig bekostning. JT, 12, 165.

KRONENS SKØDER

PAA AFHÆNDET OG ERHVERVET JORDEGODS
I DANMARK.

FRA REFORMATIONEN TIL NUTIDEN.

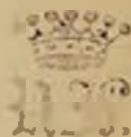
I HVERDEL I SKOTTEN AF
RIGSARKIVET.

ANDET HIND.

1615 1622

F. J. WEST

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS C. A. REITZEL.

1861

KOPI fra:

KRONENS SKØDER , bind 1, 1535-1648

År: 1568 Side: 115

19. Marts. Frederiksborg. Jørgen Skram til Tielle, Eriks Søn, faar: i Nørrejylland, Nørliung H., *Vamen* S. og By 4 G., hvoraf 1 hidtil har ligget til Mariaggers Kloster og 2 svare Skyld til Kirken, *Løfvil* S. og By 1 Bol, der svarer Skyld til Kirken, *Pierstrup* S. og By 1 G., der svarer Skyld til Kirken, Lindum S., *Sjöringe* By 1 Bol, der svarer Skyld til Kirken, og 1 G., 2 G., kaldede *Vraae*; Sønderliung H., *Ørum* S. og By 1 G., 4 Gadehuse og 2 G., kaldede *Holm*, *Føvlum* S. og By 6 G., hvoraf de 3 tidligere have ligget under Hald Slot, de 2 under Asmildt Kloster og 1 til S. Hans Kloster i Viborg, — for til Mariager Kloster: i Nørrejylland, Hielmsløf H., *Meysinge* By 1 G.; til Hald: Ning H., *Vormslof* S. og By 1 G.; Hofvilbjerg H., *Hafrun* S. og By 1 G.; Hats H., Tvinstrup By 1 G., kaldet *Hofvisgaard*, *Rude* By 1 G.; Sønder H., *Flastrup* By 3 G.; Mols H., Drofby S., *Boeslom* By 1 G., 16 Bol og 2 Gadehuse; til Asmildt Kloster: Hielmsløf H., *Stillinge* By 1 G.; Mols H., Drofby S., *Boeslom* By 2 Bol; til S. Hans Kloster i Viborg: Hielmsløf H., *Hørninge* By 1 G. Vidner: Frants Banner til Kockedal, Jørgen Munck til Oxsevang, Eggert Ulfeldt til Kraggerup. Orig. Mag. 231. R. 10, 3.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER , bind 1, 1535-1648

År: 1583 Side: 265 - 266

10. Juni. Haderslev. Biørn Andersen (Bjørn) til Stenolt faar: i Nørrejylland, Nørliung H., Pederstrup S. og By 1 G., kaldet *Østergaard*, og 1 Stykke Eng i Østergaards Mark, som brugtes til S. Hans Kloster i Viborg, men i gammel Tid skal have ligget til Østergaard, 1 Gadehus paa samme Gaards Grund, 1 G., kaldet *Dalsgaard*, og 1 Bol; Rindts H., Semested S. 1 Enstedgaard, kaldet *Barndrup*, og 1 Bols Ejendom, der bruges til samme G., Østerbølle S. i *Ollestrup* Kronens Rettighed i 2 jordegne Bg.; Fleskum H., Dal S. Kronens Rettighed i 1 jordegne Bg., kaldet *Findstrup*; Hvornum H., Svenstrup S. den søndre Halvpart af *Kietrup Kær*, med en lille Lyngholm, som ligger i samme; Rindts H., Semested S. i *Hverrestrup* 1 G., Kronens Herlighed af 3 Kirkegaarde, hvoraf den ene giver Landgilde til Vesterbølle Kirke og de to andre til Semested Kirke, og Kronens Rettighed i $\frac{1}{2}$ jord-

egen Bg., med Ret til at tilforhandle sig Ejendomsretten til det jordegne Bondegods, — for: i Nørrejylland, Sønder Hald H., *Christrup* Birk, S. og By 1 G.; Øster Lisberg H., *Skiødstrup* S. 1 G., kaldet *Inderupgaard*, og 1 Gadehus paa samme Gaards Ejendom, Huornslet S. i *Eskerød* 2 G. og 1 Gadehus; Sønder Hald H. *Øster Alling* S. og By 2 G. og 1 Gadehus, til hvilke Gaarde der ligger 2 Stykker Skov i Vester Alling Skov, kaldede *Skinddal*, 3 Stykker Skov i Øster Alling Snabe og noget fælles Skov derved, endvidere Tredjeparten i *Oufstrup* Skov, med 1 lille Stykke Skov derved, kaldet *Grøngifvet*. Vidner: Absalon Jul til Melgaard og Jacob Vind til Grundet, Sekretærer. Orig. Mag. 530. J. R. 3, 514 b.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER , bind 1, 1535-1648

År: 1584 Side: 281

9. Juni. — Laurits Kruse til Balle faar: i Gierle H., Vindbles S. i *Norup* Kronens Rettighed i 1 jordegen Bg., med Ret til at tilforhandle sig Ejendomsretten, og Halvparten af 1 øde Jord, kaldet *Falsløfgaard's Mark*, — for: i Hald Len, Nørliung H., *Pierstrup* S. og By 1 G., hvoraf der fremdeles som hidtil skal svares en Afgift til *Pierstrup Kirke*. Vidner: Christiern Vindt til Lydum, Niels Grubbe til Bendtsløf, Rentemester. Orig. Mag. 549. J. R. 3, 657.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER , bind 1, 1535-1648

År: 1587 Side: 312

2. Juni. Helsingør (R.: Kronborg). Christoffer Parsberg til Hviderup faar: i Nørrejyland, *Rødding* S. og By 6 G., 1 Endelstoft, kaldet *Solbierts Toft*, 4 Gadehuse, der ligge til ovennævnte Gaarde, 1 G., kaldet *Nergaard*, og 1 G., kaldet *Klaris*, *Ingstrup* By 1 G., *Vamen* By 2 G., i *Pederstrup* Kronens Rettighed i 1 Kirkegaard, *Korning* S. og By Herligheden i 1 Kirkegaard og 1 G. — for følgende af sit og sin Hustru (Dorothea Munk)s Arvegods: i Nørrejyland, *Smollerup* S., *Lanum* By 5 G., 1 Gadehus og 1 Hus, *Kobberup* S. og By 1 G. og 1 Gadehus, *Thaarstum* By 4 G. og 2 Gadehuse; *Ginding* H., *Borring* S. og By 1 G. (er glemt i Orig. Mag.), *Saael* S., *Biert* By 1 G.; *Vradts* H., *Nørre Sne* S. 3 G. Vidner: Absalon Juel til Meelgaard og Vilhelm Dresselberg til Kastrup, Sekretærer. Orig. Mag. 606. J. R. 4, 244 b.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER, bind 2, 1648-1688

År: 1665 Side: 232

14. Sept. Birgitte Ladebur, Enke efter Materialskriver paa Bremerholm Hans Mandixen, faar af Viborg Kapitel, Løfvel Præbende: i Nørre Liung H., Løfvel S. og By 9 (G.), 6 Bol, i Pederstrup 2 (G.), hvoraf den ene tillige svarer af en halv Aalegaard, 3 Husmænd, til denne Præbende var nogen Skov, som nu er afhugget, Engen Kalindts Krog ved Løfvel Bro, nogle Agre paa Viborg Mark, Løfvel Mølle, 1 Kaalgaards Jord, liggende Norden for Hospitalets Havemur, Sønden for Peder Jensen Berings Have, Vesten til Graabrødrepræstens Embedsbolig og Østen til Alvejen; følgende Skifte-gods: i Pederstrup 1 (G.), i Løfvel S., Aadstrup 2 (G.), (Gaarden) Trudsgaard, i Kistrup By 1 (G.), Kistrup Mølle, i Romlund S. og By 1 Gh., (Gaarden) Vesbech, i Rødding S., Fristrup 1 (G.), i Rafnstrup S. Rafnstrup Mølle, i Fienchts H., Vrou S. og By 1 (G.), i Resen S., Høgild By 1 (G.), i Kvols S. og By Rugskylden i 1 (G.) (Htk. 132 Tdr. $2\frac{3}{4}$ Skp. 1 Alb. $3\frac{1}{5}$ \mathfrak{L} , à 50 Rdl. Td.) — for: 6618 Rdl. 12 Sk., at regne fra Dato. Tilbagekøbsret forbeholdt. Skb. M, 162. Bil.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER, bind 3, 1689-1719

År: 1717 Side: 607

18. Aug. Gottorph. Skøde til Mag. Thomas Bie, Lektor i Viborg — for 292 Rd. 56 β Kroner, hvoraf den ene Halvdel er betalt til Viborg Amtstue og den anden Halvdel fyldestgjort ved Køberens til Kronen udgivne Panteobligation — paa følgende Gods, der er bortsolgt ved offentlig Auktion over en Del af 1. og 5. jyske Regimenters Ryttergoods samt det ved Amtstuerne beholdne Strøgoods i Jylland: [af 5. Regiments Ryttergoods] i Hald A., Fjends Hd., Smollerup S., Laanum By² 1 G., MNr. 1, Htk. 6-3-3-2- [à 6 Rd. Td., er 38 Rd. 90 β], MNr. 2, Htk. 6-3-3-»- [à 4¹/₂ Rd. Td., er 29 Rd. 10¹/₂ β], MNr. 4, Htk. 6-1-1-2- [à 2 Rd. 3 $\frac{1}{2}$ Td., er 15 Rd. 42¹/₂ β], og MNr. 8, Htk. 6-1-3-»- [à 5 Rd. Td., er 31 Rd. 9 β], 1 H., MNr. 10, Htk. 3 Skp. [for 15 Rd.], og 2 H. uden Htk. [for 34 og 20 Rd.], i Nørlyng Hd., Wammen S. og By 1 H. uden Htk., [MNr. 9, for 20 Rd.], i Pederstrup S. (og By)³ 1 B., MNr. 11, kaldet Sandborg, som Hr. Christen Lund har haft i Fæste, Htk. »-4-3-1- [for 89 Rd.], ialt Htk. 26-2-2-2-. Alle Restancer (osv. som Skødet af s. D. til Anders Møller, S. 604). Skb. C, 13 (Brg. 15); Kp.; Vib. LT. Skb. 36, 520.

² I Vib. LT. Skb. fejlagtigt: Smallerup S., Lunum By. — ³ Saaledes efter Matr.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER, bind 3, 1689-1719

· År: 1700 Side: 315

24. April. Aab. Brev, hvorved Ove Mangor for sig og sine Arvinger, saa længe de er Ejere af Sødal, faar Bevilling paa at oppebære Løvel, Pederstrup og Rødinge Kirkers visse og uvisse Indkomster mod at vedligeholde Kirkerne og forsyne dem med Brød og Vin, Lys og Messeklæder samt alle andre Fornødenheder. J. R. Nr. 51; Kc. og I.

Byestrup By under MNr. 2 af »Calløe Yding«¹ Htk. 1-1-1-1-, under MNr. 2 og 19² af samme Htk. 1-6-2-2-, i Fieldsøe S. og By under MNr. 3 af »Calløe Yding« Htk. »-6-1-1¹/₂-, i Øster Bølle S. og By af MNr. 8 Herl., Htk. 1-3-3-1-, i Taastrup S. og By MNr. 8, Htk. 3-2-2-1-2²⁶/₃₅-, 1 (H), i Tr[o]lstrup³ By MNr. 5, Htk. 3-»-2-»-3¹/₅- og af »Calløe Yding« Htk. 2-2-»-», [tils. Htk. 5-2-2-»-3¹/₅-], MNr. 6, Htk. 1-4-2-2¹/₂-1¹/₅- og af »Calløe Yding« Htk. 3-2-2-2-, [tils. Htk. 4-7-1-1¹/₂-1¹/₅], og MNr. 7, Htk. 2-7-»-»-3¹/₅- og af »Calløe Yding« Htk. 3-1-»-1-, [tils. Htk. 6-»-»-1-3¹/₅-], Taastrup S.s Kg.-Rugtiende, Htk. 6 Tdr., i Kleitrup S. Heiring By MNr. 2, Htk. 3-6-3-»-2²/₅-, af MNr. 3 Herl., Htk. 1-6-3-1-1¹/₇-, 1 (G), Htk. 3-2-2-2-, i Huamb S. og By MNr. 10, 14 og 15, hhv. Htk. 4-»-2-2¹/₂-2²/₅-, 2-7-2-2-1¹/₅- og 2-7-2-2¹/₂-2²/₅-, i Roum S. (Gaarden) Nørriis, Htk. 5-»-»-1¹/₂-2²/₅-, i Testrup S. Wester[riis]⁴ MNr. 1, Htk. 2-7-»-»-3¹/₅-, i Hvilsum S. Støtterup By MNr. 1 og 2 à Htk. 2-5-2-2-, Wester Gundestrup Gaard, Htk. 3-3-1-2-2²/₅-, i Nørlyng Hd., Fisbeck S. og By MNr. 9 og 10 à Htk. 1-2-»-»-, og MNr. 4, [kaldet Snabe], Htk. 4-4-»-», tildels brugt under Ørregaard, Fisbeck S.s Kg.-Korntiende, Htk. 3-4-»-», af Pederstrup S.s Kg.-Korntiende en Andel, Htk. 5 Tdr., i Skivehus A., Hindborg Hd., Otting S.s Kg.-Korntiende, Htk. 8-2-»-», af Brokorn, som gives af Hind(borg)⁵, Harre, Nørre og Rødding Herreder til Skive Bros Vedligeholdelse, en Part, Htk. 15-7-2-», i Lundenes A., Hammerum Hd., Gielderup S., Skovbye 1 (G), Htk. 6

¹ Efter vedk. Kommissionsforretning var »Kaløe Yding« en Smør- og Honningafgift, som var fordelt paa mange Bønder. — ² Ifølge Matr. fandtes der i Bystrup intet MNr. 19. — ³ Saaledes i Brg. og Skødetekst i Rel. Skb.; Skpr. har: Trøgelstrup. — ⁴ Saaledes i Brg. og Skødetekst i Rel. Skb.; Skpr. har fejlagtigt: Westerbye. — ⁵ Baade Brg. og begge Skødetekster har kun Hind.

Tdr., i Mariager Klosters A., Gislum Hd.¹, Wognsild S. og By MNr. 5, Htk. 6-»-3-³/₅-, af 1 Kirkeb., MNr. 15, Htk. »-5-1-1-, og Husene MNr. 1 og 2 à Htk. »-5-1-1-, MNr. 3 og 4 samt MNr. 5 og 6, hvilke to tils. kun er 1 H., i Store Binderup S. og By 1 H., Gæsteri af Kirkerne i Store Binderup, Tisted, Duurup, Rørbeck og Øster G[rø]nderup² Sogne à Htk. »-6-1-2³/₁₃-, samt af Tisted S.s Præsteg., Htk. 1-5-1-1-, i Gislum S. og By MNr. 9, Htk. 5-1-3-³/₅-, i Nyerup By MNr. 4, Htk. 3-1-3-1²/₅-, og 1 H., MNr. 14, i Stjernholm A., Bjærgø Hd., Stoubye og Ørum Sognes Kg.-Korntiende, Htk. 39-4-»-»- og 8 Tdr., ialt — foruden Kvægtiender, Kirke- og Præstegæsteri samt Huse, som er akkorderede fri — Htk. 283-6-»-1¹/₁₀-1³¹/₃₅-, hvoraf Kg.-Tiender [i Stjernholm A.], Htk. 47-4-»-»- à 10 Rd. Td., [er 475 Rd.], do. [af Otting S.], Htk. 8-2-»-»- à 8 Rd. Td., [er 66 Rd.], og do. [i Hald A.], Htk. 26-6-1-1¹/₂-1¹/₅- à 4 Rd. Td., [er 107 Rd. 20 β], samt Bøndergods, Htk. 201-1-2-1³/₅-2⁴/₃₅- à 1 Rd. Td., [er 201 Rd. 21 β]. Jagtret forbeholdt. Skpr. 4, 72; Rel. Skb. B, 872 (Brg. 880, 888 og 890).

¹ Alt Godset i Gislum Hd. var ifølge Brg. Pantegods. — ² Saaledes i Brg. og Skødetekst i Rel. Skb.; Skpr. har fejlagtigt: Gunderup. —

KOPI fra:

KRONENS SKØDER, bind 4, 1720-1730

År: 1724 Side: 538

7. Aug. Friderichsberg Slot. Skøde til Christopher Rosenørn til Hersomgaard — for 599 Rd. 21 β Kr. — paa følgende af Kronens beholdne Tiender, som han har købt ved Aukt.: i Hald A., Rinds Hd., Hersom Kirke med dens Tiende, Htk. 7-1-2-1 $\frac{1}{5}$ -, og Kirkegods, nemlig i Hersom By 1 Stk. Eng, som Præsten har i Brug, Htk. »-1-»-1-, i Pederstrup S. og By af [1 B], MNr. 5, Bdsk., Htk. 2-1-»-2 $\frac{6}{7}$ -, [tils. Htk. 9-3-3-2 $\frac{2}{35}$ - à 8 Rd. Td., er 75 Rd. 88 $\frac{3}{5}$ β]; Bierregrauf Kirke med dens Tiende, Htk. 10-4-»-»- [à 6 Rd. Td., er 63 Rd.]; Roum Kirke med dens Tiende, Htk. 14-1-»- $\frac{4}{5}$ -, og Kirkegods, nemlig i Roum By af MNr. 6 Bdsk., Htk. 3-4-2- $\frac{3}{4}$ -, og 1 jordløst H., [tils. Htk. 17-5-2-1 $\frac{11}{20}$ - à 26 Rd. Td., er 460 Rd. 28 $\frac{3}{10}$ β]. Kronen forbeholder sig Kirkernes Beholdninger og jus. voc., hvorimod den købende bliver fri for at svare til deres Gæld. Skpr. 8, 304; Kc. (ufærdig); A.-V. 1719-24, Brg. Nr. 23.

KOPI fra:

KRONENS SKØDER , bind 5, 1731-1765

År: 1738 Side: 126-127

1738. 4. Febr. Friderichsberg Slot. Skøde til Margrete Dorethea Braes, Anders Kierulfs Enke til Sødal Gaard — for 300 Rd. — paa: i Hald A., Nørlyng Hd., Løvel, Pederstrup og Røding Kirker med deres Korntiender, efter gl. Matr. hhv. Htk. 19-1-2-1¹/₆-, 5 Tdr. og 11 Tdr., [tils. Htk. 35-1-2-1¹/₅-], hvorimod nuværende og efterkommende Ejere af Sødal Gaard skal være forbundne til at opbygge eller indrette og fremdeles vedligeholde to Skoler med Skoleholdere for nævnte tre Kirkesogne, alt efter hendes derom gjorte Tilbud og den derpaa oprettede Fundatses Indhold³. Jus voc.

til Kirkerne forbeholdt Kronen. Skpr. 12, 412; Kc. og I. (Brg.).

— ³ Se Hofmans Fundationer